

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง สถานภาพของธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน)
ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๒

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ผร ๒๔/๑๔๔๗ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาได้รับการร้องเรียนจากนายณรงค์ บุคย์โสฬส ขอให้สอบสวนหาข้อเท็จจริงกรณีไม่ปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน)

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา จึงขอหารือปัญหาข้อกฎหมายว่า เจ้าหน้าที่ของธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) เป็นข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๖ หรือไม่ อย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหาดังกล่าวโดยได้ฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา และผู้แทนธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) แล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) ประกอบด้วยทุนจดทะเบียน จำนวน ๕๒,๐๐๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท (ห้าหมื่นสองพันสองล้านห้าแสนบาท) แบ่งออกเป็นหุ้นสามัญ ๑,๔๙๓,๔๕๐,๐๐๐ หุ้น หุ้นละ ๑๐ บาท รวม ๑๔,๙๓๔,๕๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นสี่พันเก้าร้อยสามสิบสี่ล้านห้าแสนบาท) และหุ้นบุริมสิทธิ ๓,๗๐๖,๕๐๐,๐๐๐ หุ้น หุ้นละ ๑๐ บาท รวม ๓๗,๐๖๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สามหมื่นเจ็ดพันหกสิบล้านแปดแสนบาท) โดยทุนจดทะเบียนชำระแล้ว ๑๔,๙๓๔,๕๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นสี่พันเก้าร้อยสามสิบสี่ล้านห้าแสนบาท) ซึ่งจำนวนและชนิดของหุ้นที่ชำระไว้แล้วทั้งหมดเป็นประเภทหุ้นสามัญ ซึ่งผู้ถือหุ้นใหญ่ ได้แก่ กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาาระบบสถาบันการเงิน จำนวน ๑,๔๓๘,๔๕๐,๑๙๔ หุ้น คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๓๒ ของหุ้นทั้งหมด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) เห็นว่า กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาาระบบสถาบันการเงินนี้จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๒๙ ตรี^๑ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย

ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๑/๑๗๙๖ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑ มาตรา ๒๙ ตรี ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในธนาคารแห่งประเทศไทย เรียกว่า “กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาาระบบสถาบันการเงิน” ให้กองทุนมีฐานะเป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์เพื่อ

พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ พ.ศ. ๒๕๒๘ มีฐานะเป็นนิติบุคคล ซึ่งสถานะของกองทุนฯ นี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) ได้เคยวินิจฉัยไว้ตามบันทึก เรื่อง สถานภาพของธนาคารกรุงไทย จำกัด^๒ ว่า กองทุนมีฐานะเป็น “องค์การของรัฐบาล” เช่นเดียวกับ ธนาคารแห่งประเทศไทย และเป็นรัฐวิสาหกิจประเภท (ก) ตามบทนิยาม “รัฐวิสาหกิจ” ตาม มาตรา ๔^๓ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ การที่กองทุนฯ เข้าถือหุ้นใน ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นการดำเนินการโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๙ อัญญัติ^๔ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทยฯ และเป็นการถือหุ้นจำนวนเกินกว่าร้อยละห้าสิบของทุนทั้งหมดของธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) จึงมีผลให้ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) มีฐานะเป็น “รัฐวิสาหกิจ” ตาม (ค) แห่งบทนิยาม “รัฐวิสาหกิจ” ตามมาตรา ๔^๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และเมื่อธนาคารไทยธนาคาร จำกัด

ฟื้นฟูและพัฒนาาระบบสถาบันการเงินให้มีความมั่นคงและเสถียรภาพ โดยมี “ฝ่ายจัดการกองทุน” เป็นเจ้าหน้าที่ และให้แยกไว้ต่างหากจากธุรกิจอื่น ๆ

^๒ บันทึก เรื่อง สถานภาพของธนาคารกรุงไทย จำกัด ในการเป็น “รัฐวิสาหกิจ” ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ (เรื่องเสร็จที่ ๔๘๗/๒๕๓๑) ส่งพร้อมหนังสือสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกา ส่วนมาก ที่ นร ๐๖๐๑/๔๙๕ ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๓๑ ถึงสำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี

^๓ มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

๑.ล๑

๑.ล๑

“ส่วนราชการ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือทบวงการเมืองที่มีฐานะเทียบเท่าสำนักงานหรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐ แต่ไม่รวมตลอดถึงรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า

(ก) องค์การของรัฐบาลหรือหน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ

(ข) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการมีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ

(ค) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการและ/หรือรัฐวิสาหกิจตาม (ก) และ/หรือ (ข) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ

(ง) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการและ/หรือรัฐวิสาหกิจตาม (ค) และ/หรือ (ก) และ/หรือ (ข) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ

(จ) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการและ/หรือรัฐวิสาหกิจตาม (ง) และ/หรือ (ก) และ/หรือ (ข) และ/หรือ (ค) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ

๑.ล๑

๑.ล๑

^๔ มาตรา ๒๙ อัญญัติ ให้กองทุนมีอำนาจกระทำการกิจการต่าง ๆ ภายในขอบวัตถุประสงค์ของกองทุนตามมาตรา ๒๙ ตรี และอำนาจเช่นนี้ให้รวมถึง

๑.ล๑

๑.ล๑

(๖) ซื้อหรือเข้าถือหุ้นในสถาบันการเงิน

๑.ล๑

๑.ล๑

^๕ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

(มหาชน) มีฐานะเป็น “รัฐวิสาหกิจ” ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ จึงถือได้ว่าอยู่ในความหมายของคำว่า “รัฐวิสาหกิจ” ตามมาตรา ๓^๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ เจ้าหน้าที่ของธนาคารไทยธนาคารจำกัด (มหาชน) จึงเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจตามมาตรา ๑๖^๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

(ศาสตราจารย์พิเศษ ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๕๕

^๖ มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

ฯลฯ

ฯลฯ

^๗ มาตรา ๑๖ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภามีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาและสอบสวนหาข้อเท็จจริงตามคำร้องเรียนในกรณี

(ก) การไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือปฏิบัตินอกเหนืออำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น

(ข) การปฏิบัติหรือละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นที่ก่อให้เกิด ความเสียหายแก่ผู้ร้องเรียนหรือประชาชนโดยไม่เป็นธรรม ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ก็ตาม

(ค) กรณีอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

(๒) จัดทำรายงานพร้อมทั้งเสนอความเห็นและข้อเสนอแนะต่อรัฐสภา